

Folkevalgte organer og forfall

Kontrollutvalget vedtok følgende i sak 77/25 (møte 20.10.2025):

Kontrollutvalget ber sekretariatet om å legge frem regelverket for forfall til folkevalgte organer, herunder hva som er gyldig forfall, på utvalgets møte 24.11.2025.

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Kapittel 8. Rettigheter og plikter for folkevalgte

§ 8-1 første ledd:

Medlemmer av et kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalgt organ plikter å delta i organets møter hvis de ikke har gyldig forfall.

I en lovkommentar har jusprofessor Jan Fridthjof Bernt opplyst følgende:

«Gyldig forfall» vurderes med utgangspunkt i kriteriene i domstolloven (lov [13. august 1915 nr. 5](#)) § 90 andre ledd, første punktum; at «sykdom eller andre hindringer gjør det umulig eller uforholdsmessig byrdefullt å møte». I praksis anvendes reglene jevnt over nokså liberalt, så lenge forfall meldes tidsnok til at varamedlem kan innkalles, slik at organet likevel blir fulltallig. Under alle omstendigheter må forfall meldes så snart det er klart at man ikke kan møte, jf. bestemmelsen om dette i inhabilitetssituasjoner i forvaltningsloven (lov [10. februar 1967 nr. 10](#)) § 8 tredje ledd.

Kommunal- og distriktsdepartementet sier følgende i sin [«Veileder om saksbehandling i folkevalgte organer i kommuner og fylkeskommuner»](#):

Loven fastsetter ikke hva som er gyldig forfall, men det kan blant annet være sykdom og (sterke) velferdsgrunner. Kommunen kan gi regler om hva som er gyldig forfall i sitt reglement for saksbehandling i folkevalgte organer i henhold til kommuneloven 11-12. Gjentatt brudd på møteplikt kan i ytterste konsekvens være straffbart etter straffeloven og gi grunnlag for suspensjon etter kommuneloven § 7-12.

KS skriver i sin veileder [«Folkevalgtes rettigheter og plikter»](#) at det er det folkevalgte organet selv som avgjør hvilke fraværsgrunner som anses som gyldige.

KS anbefaler at kommunestyret/fylkestinget utarbeider retningslinjer for gyldig forfall.

Terskelen for gyldig forfall bør være høy, og KS anbefaler at følgende grunner anses som gyldige: alvorlig sykdom, uoppsettelig arbeid (at det er plikter eller viktig arbeid som ikke kan settes til side på det gjeldende tidspunkt), eller at man er fraværende grunnet nødvendig reise. Møter i andre folkevalgte organer er ikke gyldig forfallsgrunn med mindre møtet finner sted i folkevalgt organ på høyre nivå, det vil si Stortinget. Kommuner og fylkeskommuner er likestilte forvaltningsnivåer og det må derfor gjøres en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle hvilket møte det er viktigst å delta i.

Hitra kommune vedtok [«Reglement for folkevalgte organer»](#) i april 2021 (med en endring i punkt 20 om fjernmøter i februar 2023).

Reglementets punkt 6 Forfall:

Folkevalgte representanter plikter å stille i møter unntatt i tilfeller de har gyldig forfallsgrunn. Gyldig forfallsgrunn er egen sykdom eller i nærmeste familie, viktig arbeid, særlig lang reisetid eller andre særlig tyngende grunner.